

Predmet: Menadžment računovodstva
Tema: Obračun troškova sa posebnim
osvrtom na kalkulaciju

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

UVOD

U današnje vreme gde se sve aktivnosti čoveka razvijaju veoma bržo, sama tehnološka modernizacija i naučna dostignuća. Sve to ubrzava ritam ljudskog života daje mnoštvo ogodnosti za dalji rast životnog standarda. Da bi se poboljšao standard potrebno je i poslovati u preduzeću koje može da isprati potrebe savremenog načina poslovanja. Može se slobodno reći da ti zahtevi danas nisu lako ostvarivi i da se sastoje od velikog broja činilaca. Jedan od bitnih činilaca je *računovodstvo*. Računovodstvo kao nauka ima ključnu ulogu u osavremenjavanju i modernizaciji sistema evidentiranja i praćenja. U sadašnjem poslovnom okruženju da bi se ostvario rast i razvoj potrebno je kvalitetno upravljanje koje inače nemože da bude bez kvalitetnih informacija. Iz toga proizilazi važnost *upravljačkog informacionog sistema* i njegovog podsistema, *računovodstvenog informacionog sistema*. Da bi bilo uspešno upravljanje poslovanjem ono mora znači da ima pouzdane i blagovremene informacije. Između ostalog a vema bitne su informacije o obračunu troškova. *Obračun troškova* treba da odgovori na pitanja gde su i u vezi sa čim su troškovi u preduzeću nastali. U sklopu ovog rada obradićemo oblast obračuna troškova sa posebnim akcentom na *kalkulaciju* kao oblast.

OBRAČUN TROŠKOVA

Najvažniji deo upravljačkog računovodstva je ***obračun troškova i učinaka s kalkulacijom***. Njegov osnovni zadatak je da prati, u okviru procesa proizvodnje, troškove osnovnih činilaca bez kojih taj proces ne bi mogao da se odvija, a takođe da prati i stvaranje učinaka, kao rezultata proizvodnih aktivnosti. Otuda i naziv ***interni*** ili ***pogonski obračun***.

Organizacija pogonskog obračuna u izvesnoj meri je zakonski regulisana, ali je prevashodno prepuštena samim preduzećima. Formulisanje ciljeva i zadataka obračuna troškova i učinaka jeste najvažnije pitanje pri utvrđivanju sadržine i organizacionog ustrojstva pogonskog obračuna. Opšte ciljeve ovog dela regulisao je novi kontni okvir. Zbog svoje širine i važnosti pogonski obračun je izdvojen u posebnu klasu, klasu **9 – Obračun troškova i učinaka**.

Novi kontni okvir računski je odvojio glavnu knjigu pogonskog obračuna od glavne knjige finansijskog knjigovodstva i time mu dao karakter metodološki samostalnog knjigovodstva. Glavna knjiga pogonskog obračuna, kao osnovni izvor informacija, treba da obezbedi podatke o tome:

- koliko je čega utrošeno u preduzeću,
- gde su nastali troškovi,
- u vezi sa kojim učincima su nastali troškovi,
- koliki su i po osnovi kojih proizvoda nastali prihodi, rashodi, dobici ili gubici.

Osnovne teorije troškova i cena

Da bi se moglo knjigovodstveno obuhvatiti praćenje troškova i učinka, neophodno je izložiti određene osnove teorije troškova i cena.

Pojam i organizacija proizvodnog procesa

Proizvodni proces obuhvata, osim neposredne proizvodnje, pripremu proizvodnje, planiranje, unutrašnji transport, skladištenje, održavanje mašina i uredjaja, tehničku kontrolu i sl. Proizvodnja može biti organizovana kao:

Pojedinačna proizvodnja se sastoji u izradi pojedinačnih, obično konačnih proizvoda koji se ne ponavljaju, tako da ovakva proizvodnja nije za standardizaciju i zahteva specijalna sredstva rada, tako da su i veliki troškovi proizvodnje.

Masovna proizvodnja omogućava masovnu izradu jednog ili više standardnih proizvoda ciglane, proizvodnja cementa. Tehnička priprema se vrši jednom za celu buduću proizvodnju konkretnog proizvoda. U koliko je duži period masovne proizvodnje za toliko je veći stepen korišćenja njegovog kapaciteta pa će biti manji troškovi po jedinici proizvoda.

Serijska proizvodnja je vid organizacije proizvodnje gde u jednom proizvodnom ciklusu se istovremeno izradjuje veći broj proizvoda ili delova proizvoda. Tu je velika produktivnost i ekonomičnost proizvodnje.

Troškovi i učinci u proizvodnim preduzećima

Trošenje u cilju izrade novih proizvoda izražava se pre svega u količinama. Ako se količine faktora (elementi) koje se ulaze u proizvodni proces pomnože njihovim cenama, dobijaju se troškovi uloženih faktora.

Postoji medjuzavisnost učinaka i potrošnje osnovnih faktora proizvodnog procesa. Na dva načina se utvrđuje koja je to količina utrošenih elemenata u jednom proizvodnom procesu koja se može smatrati neophodnom za proizvodnju određenog učinka:

-na tržištu jer tržište neće priznati veće troškove od onih koji su objektivno potrebni za proizvodnju određenih učinaka

-zakonskim propisima i standardima kojima se konkretno određuje koji se troškovi mogu uračunati u cenu koštanja učinka.

Klasifikacija troškova

Svi troškovi koji nastaju u cilju obavljanja proizvodnog procesa mogu se klasifikovati. Za obračun troškova i učinaka upravljačko računovodstvo klasificuju troškove na:

Ukupne i prosečne troškove: pod ukupnima se podrazumeva iznos troškova preduzeća u celini za neki određeni period, a pod prosečnima se podrazumevaju troškovi po jedinici učinka. Do njih se dolazi deljenjem ukupnih troškova sa ukupnim učinkom. Ovi prosečni se nazivaju još i cena koštanja jedinice učinka.

Troškove po vrstama, po mestima njihovog nastanka i nosiocima: ovde je podela troškova izvršena prema poreklu, načinu nastajanja, supstanci i prirodi samih utrošaka.

Prema kontnom okviru obavezno je klasifikovanje troškova po vrstama na kontima klase 5-Rashodi, i to su (troškovi materijala za izradu, energije, goriva; troškovi zarada; troškovi proizvodnih usluga; amortizacija; nematerijalni troškovi; troškovi finansiranja delatnosti; ostali troškovi). Što se tiče mesta njihovog nastanka, to je u stvari razvrstavanje navedenih vrsta troškova po sektorima, pogonima, odeljenjima i sl. da bi se utvrdilo koliko je troškova nastalo na određenom mestu, radi čega i u okviru koje delatnosti. Posebno treba naglasiti da mesta troškova zavise od broja pojedinih delatnosti u preduzeću, te se obično formiraju mesta troškova pojedinih delatnosti (mesta troškova osnovne delatnosti, pomoćne delatnosti, sporedne delatnosti, mesta troškova zajedničkih službi).

Prema vezanosti za pojedine nosioce troškova : nosioci troškova su konačni učinci preduzeća namenjeni prodaji. Svaki učinak treba da nosi troškove svoje proizvodnje. Troškovi koji se mogu neposredno identifikovati sa proizvodom nazivaju se neposredni ili direktni, a oni koji se posrednim putem rasporedjuju na odgovarajuće nosioce su posredni ili indirektni

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

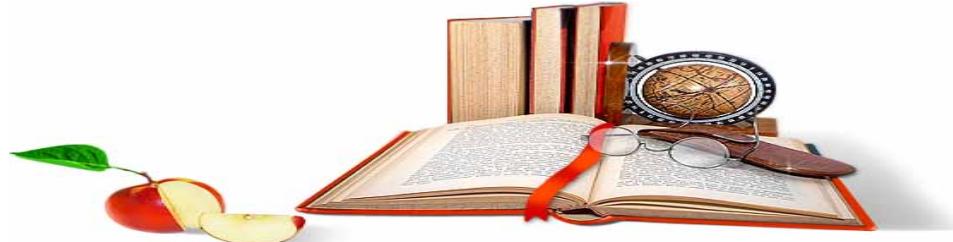
BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com